

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 1

Opgesteld door:

NFE
Postbus 488
6600 AL Wijchen
info@nfe.nl
www.nfe.nl

Goedgekeurd door:

Nederlandse voedsel- en warenautoriteit

Datum goedkeuring:

21-11-2020

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 2

1 Doel en toepassingsgebied

1.1 Doel

Het doel van dit hygiëneprotocol is om een bezoek van een persoon met materialen en/of voertuig op een bedrijf waar nertsen commercieel worden gehouden op verantwoorde wijze uit te voeren. Daarnaast is dit hygiëneprotocol bedoeld voor een veilige werksituatie voor medewerkers op de nertsenbedrijven.

Met in achtneming van de nodige maatregelen worden de eventuele risico's van verspreiding van SARS-CoV-2 zoveel mogelijk voorkomen. Bezoek aan een nertsenhoudery is alleen toegestaan aan personen die ingevolge de vigerende regelgeving zijn aangewezen.

1.2 Toepassingsgebied

Dit hygiëneprotocol is van toepassing voor het werken op en voor het bezoeken van nertsenbedrijven waarbij op basis van de vigerende regelgeving een hygiëneprotocol gevraagd wordt.

2 Wettelijke basis en definities

2.1 Wetgeving

- Regeling maatregelen SARS-Cov-2 bij nertsen
- Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

2.2 Definities

De begripsbepalingen zoals opgenomen in de genoemde Regeling zijn van toepassing.

1. Vuile bedrijfs gedeelte: het volledige bedrijfsterrein buiten de omheining van het dierenverblijf.
2. Hygiënesluis: bedrijfs gedeelte waar douche en/of omkleedruimte te vinden is, op de grens van het vuile en schone bedrijfs gedeelte. Deze is voorzien van bedrijfseigen kleding en -schoeisel of disposable overalls en overschoentjes en wasbak, warm water, zeep en desinfectiemiddel om handen te desinfecteren.
3. Schone bedrijfs gedeelte: het gedeelte binnen de omheining van het dierenverblijf.

3 Werkwijze

Dit protocol beschrijft de voorwaarden voor het werken op een bedrijf waar nertsen commercieel gehouden worden. Dit protocol beschrijft ook de voorwaarden voor het bezoek aan een inrichting en aan dierruimtes.

In principe is het verboden om bedrijven waar nertsen commercieel gehouden worden te bezoeken. Bezoek is toegestaan op basis van de geldende wetgeving met in achtneming van dit hygiëneprotocol. Bij werken op, en bezoek aan, een nertsenbedrijf dient rekening gehouden te worden met de drie verschillende gedeeltes/zones, hier genoemd als vuile bedrijfs gedeelte, hygiënesluis en schone bedrijfs gedeelte. Bezoekers/medewerkers dienen het bedrijf te betreden volgens de route van het vuile bedrijfs gedeelte via de hygiënesluis naar het schone bedrijfs gedeelte. Bij het verlaten van het bedrijf dient deze route in omgekeerde volgorde gevolgd te worden.

Het 'schone bedrijfs gedeelte/vuile bedrijfs gedeelte' principe zal moeten zijn doorgevoerd, voordat sprake kan zijn van een scheiding in de verschillende bedrijfs gedeeltes. Dit betekent dat de loop- en transportlijnen in het 'vuile' bedrijfs gedeelte en in het 'schone' bedrijfs gedeelte elkaar niet mogen kruisen.

Uitgangspunt voor dit hygiëneprotocol is "schoon komen en schoon gaan".

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 3

3.1 Algemeen

- De nertsen worden tenminste twee maal per dag geïnspecteerd en sterfte wordt geregistreerd.
- Honden, katten en vogels worden zo veel mogelijk geweerd uit de nertsenverblijven.
- Er wordt gebruik gemaakt van professionele ongediertebestrijding.
- Schoon strooisel wordt overdekt opgeslagen op een manier waardoor het niet in contact komt met ongedierte en vogels.
- Het uitwisselen van materialen, kooien en transportmiddelen tussen nertsenbedrijven moet worden voorkomen. In geval van een noodsituatie (wanneer geen andere oplossing mogelijk is en dierenwelzijn en diergezondheid gevaar zou lopen) is uitwisseling toegestaan na een grondige reiniging en ontsmetting in het vuile bedrijfs gedeelte, die wordt herhaald op het vuile bedrijfs gedeelte op het bedrijf van bestemming.

3.2 Beleid toegang bezoekers en medewerkers

- Alleen in overeenstemming met artikel 3c van Regeling maatregelen Sars-CoV-2 bij nertsen is toegang tot het schone bedrijfsdeel toegestaan
- Het advies is om het werk te laten uitvoeren door een vaste groep medewerkers die goed geïnstrueerd zijn over dit protocol, de werkinstructies begrijpen en opvolgen. Indien dit niet haalbaar is wordt geadviseerd om tijdelijke medewerkers goed te instrueren. De bedrijfshouder/eigenaar is verantwoordelijk voor extra toezicht op het naleven van het protocol bij tijdelijke medewerkers.
- Alle eigenaren/bedrijfsleiders worden geacht deel te hebben genomen aan de interactieve online bijeenkomst (Webinar) van de Gezondheidsdienst voor Dieren / NFE waarin uitleg is gegeven over de noodzaak en het toepassen van de hygiënemaatregelen.
- Door een goede, strikte triage wordt de kans op introductie van het virus in de stal verkleind. Daarom moet dagelijks alle (tijdelijke) medewerkers, alvorens ze hun werkzaamheden starten, gescreend worden met de volgende vragen:
  - Zijn er klachten die kunnen passen bij COVID-19?
  - Is er de afgelopen 10 dagen contact geweest met een persoon bij wie COVID-19 is vastgesteld terwijl deze persoon besmettelijk was?
  - Zijn er huisgenoten met klachten van koorts en/of benauwdheid?
  - Heeft de (tijdelijke) medewerker de afgelopen 10 dagen meegewerkt aan een ruiming van een besmet nertsenbedrijf?
  - Is de (tijdelijke) medewerker in de afgelopen 10 dagen in een land of een regio geweest waarvoor een oranje reisadvies¹ (alleen noodzakelijke reizen) geldt?

Indien één van deze vragen met 'ja' beantwoord wordt, mag de betreffende medewerker niet werken in de stal.

- Het moet 'fysiek onmogelijk' zijn zonder de in paragraaf 3.6 beschreven handelingen in contact te komen met de nertsen.
- De algemene maatregelen om verspreiding van het SARS-CoV-2 virus te voorkomen, opgesteld door het RIVM (bijvoorbeeld de "1,5-meter-regel") moet ook op en rond nertsenhouderijen in acht worden genomen.

3.3 Aanvullend beleid pelsperiode

Alle bedrijven nemen gedurende de pelsperiode aanvullende maatregelen ter bescherming van hun medewerkers. Deze maatregelen bestaan uit:

- Het gebruik van minimaal een FFP2 masker tijdens alle werkzaamheden
- Het aantrekken van een disposable coveral over de gewone werkkleding, met hoofdbedekking en een spatbril.
- Laarzen
- Handschoenen geschikt voor de werkzaamheden.

¹ Actuele reisadviezen kunnen worden opgezocht op: <https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reisadviezen>

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 4

Na de werkzaamheden in de stal worden de maatregelen die omschreven staan in 3.8 uitgevoerd. Aanvullend dient de medewerker zich te douchen waarna schone kleren worden aangetrokken. Laarzen dienen gedesinfecteerd te worden.

Deze maatregelen worden toegepast gedurende het volledige pelsproces. Deze maatregelen komen te vervallen op het moment dat de laatste dieren op het primaire bedrijf zijn gedood en door de Gezondheidsdienst voor Dieren negatief zijn getest op SARS-CoV-2 infectie.

3.4 Registratieplicht bezoekers nertsenhouderij

Een houder van nertsen houdt een register bij van alle bezoeken aan een nertsenverblijfplaats (inclusief medewerkers en eigenaar), niet deugdelijk fysiek van die verblijfplaats afgescheiden woonruimte of ander deel van een inrichting, waarin ten minste zijn opgenomen:

- naam, adres en woonplaats van de bezoeker;
- voor zover de bezoeker een vervoermiddel heeft gebruikt: soort en kenteken van het vervoermiddel;
- reden van het bezoek;
- datum en tijdstip van aankomst en vertrek van de bezoeker.
- De antwoorden op de vragen van de triage (zie 3.2) die is uitgevoerd voor aanvang van het bezoek

3.5 Vuile bedrijfsgedeelte

Eisen aan dit gedeelte van het bedrijfsterrein zijn:

- Melden bij de bedrijfsleider / eigenaar via bel, intercom, telefoon, loket o.i.d. Niet zondermeer het bedrijfsterrein betreden!
- Er is sprake van een fysieke barrière tussen openbare weg en bedrijfsterrein door een hek/poort of andere erfafscheiding.
- Bezoekers parkeren de auto aan de openbare weg, tenzij er daarvoor aangewezen / gemarkeerde plaatsen zijn op het vuile bedrijfsgedeelte. Indien het noodzakelijk is om de auto (bijv. service bus) op het schone bedrijfsgedeelte toe te laten, dan gelden aanvullende hygiëne-eisen t.a.v. het voertuig. (zie punt 4)
Bezoekers trekken bij het verlaten van de auto overschoentjes of schone en ontsmette laarzen aan.
- De bezoeker neemt alleen de noodzakelijke materialen mee het vuile bedrijfsgedeelte op en laat deze ontsmetten indien zij niet hermetisch verpakt en schoon zijn.

3.6 Hygiënesluis

Hygiëneprotocol voor medewerkers en bezoekers bij betreden van het schone bedrijfsgedeelte (dierruimtes)

- De hygiënesluis is voorzien van een wasbak, warm water, zeep en desinfectie middel en een fysieke barrière (bankje/plank).
- De pelsdierenhouder draagt zorg voor voldoende voorraad van schone bedrijfseigen kleding en –schoeisel, wegwerpkleding, -schoeisel en persoonlijke beschermingsmiddelen als een mondneus masker, handschoenen, haarnetje en spatbril.
- Draag geen sieraden, horloges e.d. die niet goed ontsmet kunnen worden. Doe de mobiele telefoon in een plastic zakje.
- Bij betreden hygiënesluis dient de bezoeker eigen schoeisel uit te trekken.
- De bezoeker dient daarna over de fysieke barrière heen te stappen.
- De bezoeker dient daarna schone bedrijfseigen kleding en –schoeisel aan te doen. Is dit niet voorhanden / vuil / kapot, dan worden overschoentjes over het eigen schoeisel en disposable overalls gebruikt.
- De bezoeker dient zijn/haar handen te wassen met warm water en zeep en te desinfecteren voor het betreden van de schone gedeeltes (dierruimtes).
Bij het betreden van het schone bedrijfsgedeelte draagt de bezoeker een (niet medisch) mondneus masker, haarnetje, handschoenen en spatbril.

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 5

3.7 Schone bedrijfsgedeelte (dierruimtes)

- Betreden is alleen toegestaan na de procedure van 3.6
- Werkzaamheden worden zodanig ingedeeld dat direct contact met de dieren zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3.8 Verlaten bedrijf

Wanneer de bezoeker het bedrijf weer wil verlaten, dient hij/zij de route terug te nemen van het schone bedrijfsgedeelte via de hygiënesluis naar het vuile bedrijfsgedeelte.

- Bij betreden van de hygiënesluis dient de bedrijfseigen kleding inclusief evt. mondneus masker, haarnetje, handschoenen en spatbril achtergelaten te worden.
- De bezoeker dient de eigen kleding en schoeisel weer aan te trekken.
- De bezoeker dient de handen te wassen met warm water, zeep en desinfectie middel.
- De bezoeker dient zich af te melden bij de bedrijfsleider/eigenaar alvorens het bedrijf te verlaten.

4 Voertuigen

Voertuigen die op het schone bedrijfsgedeelte moeten komen

- De chauffeur reinigt en ontsmet bij het oprijden van het erf de banden en wielkasten (handmatig met een rugspuit of door middel van een automatische installatie).
- Het voertuig en de chauffeur blijft op afstand van de dierverblijven en medewerkers van het bedrijf.
- De chauffeur komt niet in het dierverblijf of dierverblijven en blijft op afstand van de aanwezige medewerkers / eigenaar.
- De chauffeur draagt bij het verlaten van de wagen en tijdens het bedrijfsbezoek:
  - schoon en goed reinigbaar schoeisel dan wel schone overschoenen
  - wegwerpkleding
- Bij het verplaatsen van de auto op het bedrijf: schoeisel/handschoenen/bedrijfskleding verwisselen (cabine en pedalen schoon houden!).
- Na afloop van de werkzaamheden ontsmet de chauffeur de handen met eigen desinfecterende handgel, ontsmet het schoeisel, en deponert de wegwerpkleding en eventueel gedragen wegwerpschoeisel in een daarvoor door de pelsdierenhouder bestemde afvalcontainer en verlaat het erf.
- Bij het verlaten van het bedrijf, en in ieder geval voordat de openbare weg bereikt wordt, dienen banden, wielkasten en treeplanken te worden gereinigd en ontsmet.

Ontsmettingsmiddelen: zie lijst <http://www.ctgb.nl/toelatingen>

5 Klachten bij medewerkers en bezoekers

5.1 Testbeleid bij klachten

Vanaf 1 juni 2020 geldt dat:

- **Iedereen** in heel Nederland met één of meer van onderstaande klachten moet **thuisblijven**.
- Iedereen met klachten die passen bij het nieuwe coronavirus kan zich laten testen.
- Totdat de testuitslag bekend is blijft de persoon met klachten thuis. Als deze persoon koorts en/of benauwdheid heeft, dan moeten ook alle huisgenoten thuisblijven tot na de testuitslag.

De symptomen die kunnen passen bij COVID-19 zijn:

- verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn en/of

Naam protocol:	Hygiëneprotocol nertsenbedrijven	Versie 4
		Datum: 21-11-2020
Betreft dierziekte(n)	SARS-CoV-2	Pagina: Pagina 6

- hoesten; en/of
- benauwdheid en/of
- verhoging of koorts en/of
- plotseling verlies van reuk en/of smaak.

Ook voor nertsenhouders en -verzorgers en/of hun huisgenoten is het van groot belang dat zij zich bij klachten die kunnen passen bij COVID-19 laten testen bij de GGD, en dat zij gedurende de periode dat zij klachten hebben niet werken in de stal.

5.2 Maatregelen in het geval van SARS-CoV-2-besmettingen bij medewerkers

In het geval dat een medewerker van een nertsenbedrijf positief getest is op SARS-CoV-2 voert de GGD bron- en contactonderzoek uit. Tevens informeert de GGD de positief geteste medewerker en zijn/haar nauwe contacten over het te voeren beleid.

- De positief geteste medewerker gaat in (thuis)isolatie en mag gedurende de isolatieperiode niet werken in de stal.
- De huisgenoten en anderszins nauwe contacten worden geacht 10 dagen in quarantaine te gaan geteld vanaf het laatste onbeschermd contactmoment met de positief geteste persoon. Tijdens deze quarantaine periode mogen zij niet werken in de stal. Indien dit in uitzonderlijke gevallen vanwege praktische redenen niet haalbaar is, kan de eigenaar of andere vaste medewerker – mits zij geen klachten hebben – in de stal komen met inachtneming van de volgende maatregelen:
  - Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in de stal. Dit wil zeggen: gebruik van medisch chirurgische mondneusmaskers (type IIR)
  - De algemene hygiënemaatregelen worden nageleefd: zoals goede hoest- en handhygiëne en 1,5 meter afstand houden van elkaar en ook van de nertsen als de werkzaamheden dat toelaten.
  - Te allen tijde moeten de reguliere bedrijfshygiënemaatregelen worden nageleefd, zoals:
    - Bedrijfskleding wordt uitgetrokken in de hygiënesluis.
    - Bedrijfskleding wordt gewassen op de locatie van het bedrijf.
    - Personeel wordt geacht te douchen voor de aanvang van de werkzaamheden en voordat ze naar huis gaan.
    - Bedrijfskleding wordt niet naar huis meegenomen.
    - Bedrijfskleding wordt elke dag schoon aangetrokken

In geval een medewerker positief wordt getest, wordt een melding gemaakt bij de NVWA van een verdenking van CoV-2 bij nertsen.

6 Verantwoordelijkheden

Dit Hygiëneprotocol is opgesteld door NFE